

OVEREENKOMST**tot instelling van een douane-unie en samenwerking tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Republiek San Marino**

ZIJNE MAJESTEIT DE KONING DER BELGEN,
 HARE MAJESTEIT DE KONINGIN VAN DENEMARKEN,
 DE PRESIDENT VAN DE BONDSREPUBLIEK DUITSLAND,
 DE PRESIDENT VAN DE HELLEENSE REPUBLIEK,
 ZIJNE MAJESTEIT DE KONING VAN SPANJE,
 DE PRESIDENT VAN DE FRANSE REPUBLIEK,
 DE PRESIDENT VAN IERLAND,
 DE PRESIDENT VAN DE ITALIAANSE REPUBLIEK,
 ZIJNE KONINKLIJKE HOOGHEID DE GROOTHERTOG VAN LUXEMBURG,
 HARE MAJESTEIT DE KONINGIN DER NEDERLANDEN,
 DE PRESIDENT VAN DE PORTUGESE REPUBLIEK,
 HARE MAJESTEIT DE KONINGIN VAN HET VERENIGD KONINKRIJK VAN GROOT-BRITANNIË EN NOORD-IERLAND.

wier staten partij zijn bij het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, en
 DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,
 enerzijds, en

DE REPUBLIEK SAN MARINO,
 anderzijds,

VASTBESLOTEN de reeds nauwe betrekkingen tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Republiek San Marino te versterken en uit te breiden,

OVERWEGENDE dat het wenselijk is de banden tussen beide partijen met name op commercieel, economisch sociaal en cultureel gebied te versterken door een samenwerkingsverband in te stellen tussen de Republiek San Marino en de Europese Economische Gemeenschap voor alle kwesties van gemeenschappelijk belang,

OVERWEGENDE dat het vanwege de situatie van San Marino en zijn huidige integratie in het douanegebied van de Gemeenschap, noodzakelijk is een douane-unie tot stand te brengen tussen de Republiek San Marino en de Europese Economische Gemeenschap,

KOMEN HET VOLGENDE OVEREEN:

Artikel 1

Krachtens deze overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Republiek San Marino wordt een douane-unie tussen beide partijen tot stand gebracht. De overeenkomst heeft tot doel een algemene samenwerking tussen deze partijen te bevorderen teneinde bij te dragen tot de economische en sociale ontwikkeling van de Republiek San Marino en de versteviging van hun betrekkingen aan te moedigen.

TITEL I

DOUANE-UNIE*Artikel 2*

Tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Republiek San Marino wordt voor de onder de hoofdstukken 1 tot en met 97 van het gemeenschappelijk douanetarief vallende producten een douane-unie tot stand gebracht, met uitzonde-

ring van de producten die onder het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal vallen.

Artikel 3

1. De bepalingen van deze titel zijn van toepassing:
  - a) op in de Gemeenschap of in de Republiek San Marino voortgebrachte goederen, met inbegrip van die welke geheel of gedeeltelijk zijn vervaardigd met gebruikmaking van producten uit derde landen die zich in de Gemeenschap of in de Republiek San Marino in het vrije verkeer bevinden;
  - b) op goederen uit derde landen die zich in de Gemeenschap of in de Republiek San Marino in het vrije verkeer bevinden.
2. Als zich in de Gemeenschap of in de Republiek San Marino in het vrije verkeer bevindend worden beschouwd, producten uit derde landen waarvoor invoerformaliteiten zijn vervuld en de verschuldigde douanerechten en heffingen van gelijke werking zijn geïnd en waarvoor geen gehele of gedeeltelijke teruggave van deze rechten of heffingen heeft plaatsgevonden.

Artikel 4

De bepalingen van deze titel zijn eveneens van toepassing op in de Gemeenschap of in de Republiek San Marino vervaardigde goederen waarin producten uit derde landen zijn verwerkt, die zich noch in de Gemeenschap noch in de Republiek San Marino in het vrije verkeer bevonden. De toepassing van deze bepalingen op bedoelde goederen is echter afhankelijk van de inning, door de overeenkomst — sluitende partij van uitvoer, van de in de Gemeenschap geldende douanerechten op de in die goederen verwerkte producten uit derde landen.

Artikel 5

1. De overeenkomstsluitende partijen onthouden zich ervan onderling nieuwe in- en uitvoerrechten en heffingen van gelijke werking in te stellen.

2. Onverminderd de verbintenissen tussen de Republiek San Marino en Italië op grond van de briefwisseling van 21 december 1972, verbindt de Republiek San Marino zich er verder toe de in lid 1 genoemde rechten die op 1 januari 1991 van toepassing waren op de invoer uit de Gemeenschap, niet te wijzigen.

Artikel 6

1. Behoudens de bepalingen van de leden 2 en 3 vindt het handelsverkeer tussen de Gemeenschap en de Republiek San Marino plaats met vrijdom van in- en uitvoerrechten en heffingen van gelijke werking.

2. Met het oog op de afschaffing per 1 januari 1996 van de heffingen van gelijke werking die op het ogenblik van toepassing zijn op de invoer uit de Gemeenschap, verbindt de Republiek San Marino zich ertoe om binnen een termijn van zes maanden na de inwerkingtreding van deze overeenkomst, een belasting in te stellen ter aanvulling van die welke op het ogenblik voor ingevoerde waren geldt en die van toepassing is op nationale producten voor intern verbruik. Deze belasting zal volledig van toepassing zijn op bovengenoemde datum. De aanvullende belasting die bij wijze van compensatie wordt toegepast, wordt berekend over de toegevoegde waarde van nationale producten met percentages die gelijk zijn aan die welke gelden voor soortgelijke ingevoerde waren.

3. a) Vanaf de inwerkingtreding van de overeenkomst laat de Gemeenschap, met uitzondering van het Koninkrijk Spanje en de Portugese Republiek, de invoer uit de Republiek San Marino met vrijdom van invoerrechten toe.

b) Vanaf de inwerkingtreding van de overeenkomst passen het Koninkrijk Spanje en de Portugese Republiek ten opzichte van de Republiek San Marino dezelfde invoerrechten toe als die welke zij toepassen ten opzichte van de Gemeenschap in haar samenstelling op 31 december 1985.

4. Ten aanzien van de handel in landbouwproducten tussen de Gemeenschap en San Marino, verbindt de Republiek San Marino zich ertoe om de communautaire regeling over te nemen op veterinair en fytosanitair gebied en met betrekking

tot de kwaliteit, voorzover die nodig is voor de goede werking van de overeenkomst.

Artikel 7

1. De Republiek San Marino past vanaf de inwerkingtreding van de overeenkomst ten opzichte van de landen die niet tot de Gemeenschap behoren het volgende toe:

- het douanetarief van de Gemeenschap;
- de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die in de Gemeenschap op douanegebied van toepassing zijn en die nodig zijn voor de goede werking van de douane-unie;
- de bepalingen van de gemeenschappelijke handelspolitiek van de Gemeenschap;
- de communautaire regeling inzake de handel in landbouwproducten van bijlage II van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap met uitzondering van de bij de uitvoer toegekende restituties en compenseerende bedragen;
- de communautaire regeling op veterinair en fytosanitair gebied en met betrekking tot de kwaliteit, voorzover die nodig is voor de goede werking van de overeenkomst.

Voor de in dit lid bedoelde bepalingen geldt de versie die telkens in de Gemeenschap van toepassing is.

2. De in lid 1, tweede tot en met vijfde streepje bedoelde bepalingen worden door het Samenwerkingscomité vastgesteld.

3. In afwijking van lid 1, eerste streepje, zijn aan de regering van de Republiek San Marino aangeboden publicaties, kunstvoorwerpen, wetenschappelijk of didactisch materiaal, geneesmiddelen of sanitaire apparaten alsmede insignes en medailles, zegels, drukwerken en andere voor het gebruik van de regering bestemde soortgelijke waardevolle voorwerpen, van douanerechten vrijgesteld.

Artikel 8

1. a) Voor een periode van vijf jaar vanaf de inwerkingtreding van de overeenkomst of langer indien krachtens het bepaalde onder b) geen overeenkomst kan worden bereikt, machtigt de Republiek San Marino de Europese Economische Gemeenschap in haar naam en voor haar rekening de inklaringsformaliteiten te vervullen en met name goederen uit derde landen bestemd voor de Republiek San Marino in het vrije verkeer te brengen. Deze formaliteiten zullen worden vervuld bij de communautaire douanekantoren, vermeld in de bijlage.

b) Na afloop van deze periode en gezien het bepaalde in artikel 26, houdt de Republiek San Marino zich het recht voor de inklaringsformaliteiten te vervullen, na overeenstemming tussen de overeenkomstsluitende partijen.

2. De krachtens lid 1 op goederen geheven invoerrechten worden voor rekening van de Republiek San Marino geïnd. Behoudens de bepalingen van lid 4, verbindt de Republiek San Marino zich ertoe de geïnde bedragen niet direct of indirect aan de belanghebbenden terug te betalen.

3. Het Samenwerkingscomité bepaalt:
- de eventuele wijziging van de lijst van communautaire douanekantoren die bevoegd zijn voor de inklaring van de in lid 1 bedoelde goederen en de procedure bij het doorzenden van deze goederen naar de Republiek San Marino;
  - de wijze waarop de krachtens lid 2 geïnde bedragen ter beschikking van de Schatkist van de Republiek San Marino worden gesteld, waarbij wordt uitgegaan van het percentage dat de Europese Economische Gemeenschap daarop uit hoofde van administratiekosten mag inhouden overeenkomstig de terzake in de Gemeenschap geldende voorschriften;
  - alle andere regels die voor de goede werking van de bepalingen van dit artikel noodzakelijk blijken.
4. De rechten en heffingen bij invoer van landbouwproducten kunnen door de Republiek San Marino worden gebruikt ter ondersteuning van de productie of de uitvoer. De Republiek San Marino verbindt zich er echter toe geen restituties bij uitvoer of compenserende bedragen toe te staan die hoger zijn dan die welke de Europese Economische Gemeenschap bij uitvoer naar derde landen verleent.

Artikel 9

Kwantitatieve in- en uitvoerbeperkingen alsmede alle maatregelen van gelijke werking tussen de Gemeenschap en de Republiek San Marino zijn vanaf de inwerkingtreding van de overeenkomst verboden.

Artikel 10

Deze overeenkomst vormt geen beletsel voor verboden of beperkingen van invoer, uitvoer of doorvoer die gerechtvaardigd zijn uit hoofde van de bescherming van de openbare zedelijkheid, de openbare orde, de openbare veiligheid, de gezondheid en het leven van personen en dieren of het behoud van planten, de bescherming van het nationaal artistiek, historisch en archeologisch bezit of uit hoofde van de bescherming van de intellectuele, industriële en commerciële eigendom, noch voor voorschriften op het gebied van goud en zilver. Deze verboden of beperkingen mogen echter geen middel tot willekeurige discriminatie noch een verkapte beperking van de handel tussen de overeenkomstsluitende partijen vormen.

Artikel 11

De overeenkomstsluitende partijen onthouden zich van iedere maatregel of gedraging van interne fiscale aard die al dan niet rechtstreeks leidt tot discriminatie tussen de producten van een overeenkomstsluitende partij en gelijksoortige producten van oorsprong uit de andere partij.

Voor producten die naar het grondgebied van een van de overeenkomstsluitende partijen worden verzonden, mag geen hogere teruggave van binnenlandse belastingen plaatsvinden dan de direct of indirect daarop geheven belastingen.

Artikel 12

1. In geval van ernstige verstoringen in een sector van het bedrijfsleven van een van de partijen bij de overeenkomst, kan de betrokken partij bij de overeenkomst de nodige vrijwaringsmaatregelen treffen overeenkomstig de voorwaarden en procedures zoals hieronder uiteengezet.

2. In het in lid 1 genoemde geval verstrekt de betrokken partij bij de overeenkomst, alvorens de daarin bedoelde maatregelen te treffen of zo spoedig mogelijk in de in lid 3 genoemde gevallen, aan het Samenwerkingscomité alle nodige gegevens voor een diepgaand onderzoek van de situatie, teneinde een aanvaardbare oplossing voor de partijen bij de overeenkomst te vinden. Alvorens de betrokken partij de nodige maatregelen treft, zal in het Samenwerkingscomité overleg plaatsvinden, indien de andere partij bij de overeenkomst hierom verzoekt.

3. Indien uitzonderlijke omstandigheden een onmiddellijk ingrijpen vereisen dat een voorafgaand onderzoek uitsluit, kan de betrokken partij bij de overeenkomst onverwijld de strikt noodzakelijke conservatoire maatregelen treffen om de situatie te verhelpen.

4. Bij voorrang moeten die maatregelen worden genomen die de werking van de overeenkomst het minst verstoren. Deze maatregelen mogen niet verder reiken dan strikt noodzakelijk is om de opgetreden moeilijkheden te verhelpen.

De vrijwaringsmaatregelen worden onverwijld ter kennis gebracht van het Samenwerkingscomité dat hierover periodiek overleg pleegt, vooral met het oog op de opheffing ervan zodra de omstandigheden dit toelaten.

Artikel 13

1. Ter aanvulling van de in artikel 23, lid 8, bedoelde samenwerking staan de bestuursorganen die door de overeenkomstsluitende partijen met de uitvoering van de bepalingen van deze overeenkomst zijn belast, elkaar in alle andere gevallen bij teneinde de naleving van deze bepalingen te waarborgen.

2. Het Samenwerkingscomité stelt de bepalingen ter toepassing van lid 1 vast.

TITEL II

SAMENWERKING

Artikel 14

Tussen de Gemeenschap en de Republiek San Marino wordt een samenwerking tot stand gebracht teneinde de onderlinge banden te verstevigen op een zo ruim mogelijke basis in het wederzijdse belang van beide partijen en met inachtneming van de bevoegdheden die hun eigen zijn. Deze samenwerking heeft vooral betrekking op de in de artikelen 15 tot en met 18 van deze titel bedoelde prioritaire gebieden.

Artikel 15

De overeenkomstsluitende partijen komen overeen de groei en de diversifiëring van de economie van San Marino in de industrie en de dienstensector te bevorderen door hun samenwerkingsacties met name te richten op kleine en middelgrote bedrijven.

Artikel 16

De overeenkomstsluitende partijen verbinden zich ertoe samen te werken op het gebied van de milieubescherming en -verbetering teneinde de problemen op te lossen die veroorzaakt worden de water-, grond- en luchtvervuiling, de erosie en de ontbossing; zij zullen bijzondere aandacht besteden aan de problemen in verband met de vervuiling van de Adriatische Zee.

Artikel 17

De overeenkomstsluitende partijen zullen overeenkomstig hun respectieve wetgeving de samenwerking in het toerisme bevorderen door acties zoals de uitwisseling van functionarissen en deskundigen in het toerisme, de uitwisseling van informatie en statistieken over het toerisme, opleidingen in hotelbeheer en -administratie; de overeenkomstsluitende partijen zullen in verband hiermee bijzondere aandacht besteden aan de bevordering van het toerisme buiten het seizoen in San Marino.

Artikel 18

De overeenkomstsluitende partijen zijn overeengekomen gemeenschappelijke acties te ondernemen op het gebied van communicatie, voorlichting en cultuur, teneinde de onderlinge culturele banden te verstevigen.

Deze acties kunnen uit het volgende bestaan:

- uitwisseling van informatie over onderwerpen van wederzijds belang op het gebied van cultuur en voorlichting;
- organisatie van culturele manifestaties;
- culturele uitwisselingen;
- academische uitwisselingen.

Artikel 19

De overeenkomstsluitende partijen kunnen deze overeenkomst met onderlinge goedkeuring uitbreiden teneinde de samenwerkingsgebieden aan te vullen met overeenkomsten die betrekking hebben op specifieke sectoren of activiteiten.

TITEL III

BEPALINGEN OP SOCIAAL VLAK*Artikel 20*

Elke lidstaat past op de werknemers van Sanmarinese nationaliteit die op zijn grondgebied werkzaam zijn, een regeling toe die wordt gekenmerkt door het ontbreken van iedere discriminatie op grond van nationaliteit tussen deze werknemers en zijn eigen onderdanen, voor wat betreft de arbeidsvoorwaarden en de lonen.

De Republiek San Marino past dezelfde regeling toe op de op haar grondgebied werkzame werknemers die onderdaan zijn van de lidstaten.

Artikel 21

1. Behoudens het bepaalde in de onderstaande leden vallen de werknemers van Sanmarinese nationaliteit en de bij hen woonachtige gezinsleden op het gebied van de sociale zekerheid onder een regeling die wordt gekenmerkt door het ontbreken van elke discriminatie op grond van nationaliteit tussen deze werknemers en de eigen onderdanen van de lidstaten waar zij werkzaam zijn.

2. Deze werknemers komen in aanmerking voor samenstelling van de tijdvakken van verzekering, van arbeid of van woonplaats die zij in de verschillende lidstaten vervuld hebben, voor wat betreft de ouderdoms-, overlevings- en invaliditeitspensioenen en -renten alsmede de gezondheidszorg voor de

werknemer en zijn binnen de Gemeenschap woonachtige gezin.

3. Deze werknemers komen in aanmerking voor gezinsbijlagen voor de leden van hun gezin die binnen de Gemeenschap woonachtig zijn.

4. Deze werknemers mogen invaliditeitspensioenen en -renten, ouderdoms- en overlevingspensioenen en -renten, pensioenen en renten wegens arbeidsongevallen of beroepsziekten vrij overmaken naar San Marino tegen de koers die geldt krachtens de wetgeving van de lidstaat of de lidstaten die de desbetreffende bedragen moeten betalen.

5. De Republiek San Marino past een soortgelijke regeling als vermeld in de leden 1, 3 en 4 toe op de op haar grondgebied werkzame werknemers die onderdaan zijn van de lidstaten en op hun gezinsleden.

Artikel 22

1. Voor het einde van het eerste jaar na de inwerkingtreding van deze overeenkomst, stelt het Samenwerkingscomité de nodige bepalingen vast met het oog op de toepassing van de in artikel 21 vervatte beginselen.

2. Het Samenwerkingscomité stelt de regels vast voor een administratieve samenwerking die de nodige waarborgen inzake beheer en controle biedt voor de toepassing van het bepaalde in lid 1.

3. De door het Samenwerkingscomité vastgestelde bepalingen doen geen afbreuk aan de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit de bilaterale overeenkomsten tussen de Republiek San Marino en de lidstaten van de Gemeenschap, voorzover deze voor de Sanmarinese onderdanen of de onderdanen van de lidstaten van de Gemeenschap een gunstiger regeling inhouden.

TITEL IV

ALGEMENE EN SLOTBEPALINGEN*Artikel 23*

1. Er wordt een Samenwerkingscomité ingesteld dat belast is met het beheer van deze overeenkomst en toeziet op de juiste uitvoering ervan. Het comité doet hiertoe aanbevelingen. Het neemt besluiten in de gevallen bedoeld in deze overeenkomst. Deze besluiten worden door de overeenkomstsluitende partijen volgens hun eigen voorschriften uitgevoerd.

2. Met het oog op de juiste uitvoering van de overeenkomst wisselen de overeenkomstsluitende partijen gegevens uit en plegen zij, indien een hunner daarom verzoekt, overleg in het Samenwerkingscomité.

3. Het Samenwerkingscomité stelt zijn reglement van orde vast.

4. Het Samenwerkingscomité bestaat uit vertegenwoordigers van de Commissie, ter zijde gestaan door de afgevaardigden van de lidstaten van de Gemeenschap, enerzijds, en vertegenwoordigers van de Republiek San Marino, anderzijds.

5. Het Samenwerkingscomité spreekt zich uit in onderlinge overeenstemming.

6. Het voorzitterschap van het Samenwerkingscomité wordt beurtelings door de overeenkomstsluitende partijen waargenomen, volgens in het reglement van orde vast te leggen regels.

7. Het Samenwerkingscomité komt op verzoek van een van de overeenkomstsluitende partijen bijeen, welk verzoek ten minste een maand voor de datum van de geplande bijeenkomst wordt ingediend. Indien een van de in artikel 12 bedoelde gevallen aanleiding geeft tot het bijeenroepen van het comité, komt dit binnen een termijn van acht werkdagen na het verzoek bijeen.

8. Het Samenwerkingscomité bepaalt, volgens de in lid 1 bedoelde procedure en naar het voorbeeld van de door de Gemeenschap ten aanzien van het goederenverkeer tussen de lidstaten vastgestelde methoden, de methoden van administratieve samenwerking met het oog op de toepassing van de artikelen 3 en 4.

Artikel 24

1. Geschillen betreffende de uitlegging van de overeenkomst tussen de overeenkomstsluitende partijen worden aan het Samenwerkingscomité voorgelegd.

2. Indien het Samenwerkingscomité er niet in slaagt het geschil tijdens de eerstvolgende bijeenkomst te regelen, kan elk van de beide partijen de andere in kennis stellen van de aanwijzing van een scheidsrechter. De andere partij is dan gehouden binnen een termijn van twee maanden een tweede scheidsrechter aan te wijzen.

Het Samenwerkingscomité wijst een derde scheidsrechter aan.

De besluiten van de scheidsrechters worden bij meerderheid van stemmen genomen.

Elke partij bij het geschil is gehouden de nodige maatregelen te treffen om ervoor te zorgen dat de besluiten van de scheidsrechter worden uitgevoerd.

Artikel 25

Op het gebied van het handelsverkeer dat onder deze overeenkomst valt:

- mag de regeling die de Republiek San Marino ten aanzien van de Gemeenschap toepast, geen aanleiding geven tot discriminatie tussen de lidstaten, hun onderdanen of hun vennootschappen;
- mag de regeling die de Gemeenschap ten aanzien van de Republiek San Marino toepast, geen aanleiding geven tot discriminatie tussen de onderdanen of vennootschappen van San Marino.

Artikel 26

Deze overeenkomst wordt voor onbepaalde tijd gesloten. Ten laatste vijf jaar na de inwerkingtreding ervan treden de twee partijen met elkaar in overleg om de resultaten van de toepassing van de overeenkomst te onderzoeken, en zo nodig, onderhandelingen aan te gaan voor het wijzigen van de overeenkomst in het licht van dit onderzoek.

Artikel 27

Elke overeenkomstsluitende partij kan deze overeenkomst door schriftelijke kennisgeving aan de andere overeenkomstsluitende partij opzeggen. In dat geval houdt de overeenkomst zes maanden na die kennisgeving op van kracht te zijn.

Artikel 28

De bepalingen van deze overeenkomst treden in de plaats van de bepalingen van de tussen de lidstaten van de Gemeenschap en de Republiek San Marino gesloten verdragen die onverenigbaar zijn met eerstgenoemde bepalingen of eraan gelijk zijn.

Artikel 29

Deze overeenkomst is van toepassing, enerzijds, op de gebieden waar het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap van toepassing is en onder de in dat Verdrag neergelegde voorwaarden, en, anderzijds, op het grondgebied van de Republiek San Marino.

Artikel 30

Deze overeenkomst wordt door de partijen bij de overeenkomst goedgekeurd volgens hun eigen procedures.

Deze overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgend op de datum waarop de overeenkomstsluitende partijen elkaar ervan in kennis hebben gesteld dat de in de eerste alinea bedoelde procedures zijn voltooid.

Artikel 31

De bijlage vormt een integrerend deel van de overeenkomst.

Artikel 32

Deze overeenkomst is opgesteld in twee exemplaren in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Franse, de Griekse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese en de Spaanse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

Hecho en Bruselas, el dieciséis de diciembre de mil novecientos noventa y uno.

Udfærdiget i Bruxelles, den sekstende december nitten hundrede og enoghalvfems.

Geschehen zu Brüssel am sechzehnten Dezember neunzehnhunderteinundneunzig.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις δέκα έξι Δεκεμβρίου χίλια εννιακόσια ενενήντα ένα.

Done at Brussels on the sixteenth day of December in the year one thousand nine hundred and ninety-one.

Fait à Bruxelles, le seize décembre mil neuf cent quatre-vingt-onze.

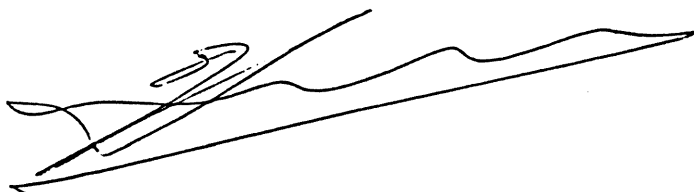
Fatto a Bruxelles, addì sedici dicembre millenovecentonovantuno.

Gedaan te Brussel, de zestiende december negentienhonderd eenennegentig.

Feito em Bruxelas, em dezasseis de Dezembro de mil novecentos e noventa e um.

Pour Sa Majesté le Roi des Belges

Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen

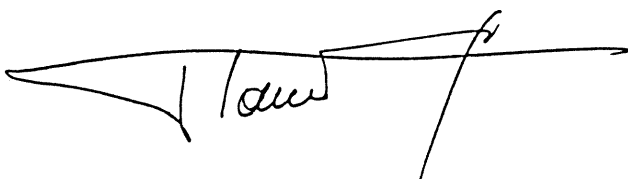
For Hendes Majestæt Danmarks Dronning

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland

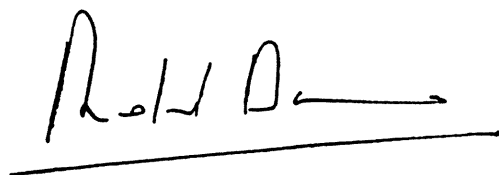
Για τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας

Por Su Majestad el Rey de España

Pour le Président de la République française

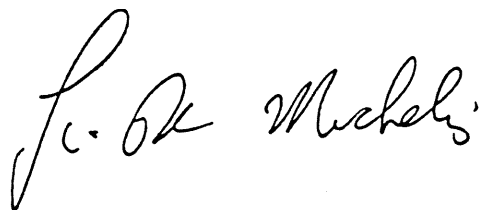

For the President of Ireland

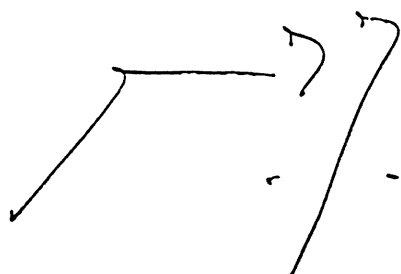
Thar ceann Uachtarán na hÉireann

Per il presidente della Repubblica italiana

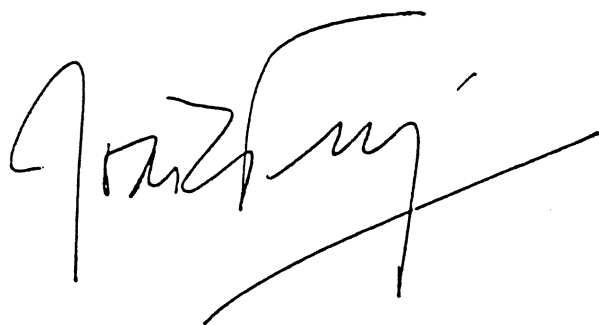
Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg

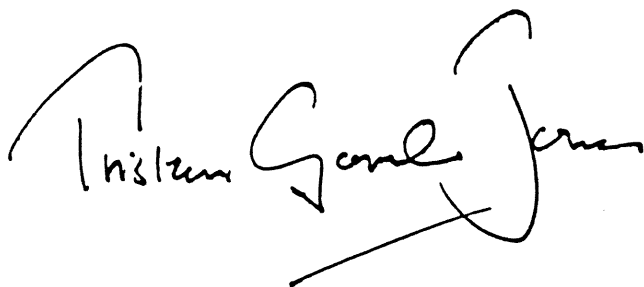
Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

Pelo Presidente da República Portuguesa

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Por el Consejo de las Comunidades Europeas

For Rådet for De Europæiske Fællesskaber

Für den Rat der Europäischen Gemeinschaften

Για το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

For the Council of the European Communities

Pour le Conseil des Communautés européennes

Per il Consiglio delle Comunità europee

Voor de Raad van de Europese Gemeenschappen

Pelo Conselho das Comunidades Europeias

Per la Repubblica di San Marino

*BIJLAGE***De in artikel 8, lid 1, punt a), bedoelde douanekantoren**

Livorno

Ravenna

Rimini

Triest

VERKLARING VAN DE GEMEENSCHAP

De Gemeenschap is bereid namens en voor rekening van de Republiek San Marino onderhandelingen te voeren, voorzover de omvang van het handelsverkeer dit rechtvaardigt, met het oog op erkenning in gepaste vorm door de landen waarmee de Gemeenschap preferentiële overeenkomsten heeft gesloten, van de gelijkstelling tussen producten van oorsprong uit San Marino en producten van oorsprong uit de Gemeenschap.

VERKLARING VAN DE GEMEENSCHAP**met betrekking tot het vervoer**

De Gemeenschap zal te zijner tijd, met name in het licht van de geboekte vooruitgang bij het opstellen van het communautair beleid op dit gebied, de kwesties bestuderen met betrekking tot de toegang van San Marino tot de markt van het internationaal vervoer van reizigers en goederen over de weg.

VERKLARING VAN DE GEMEENSCHAP**met betrekking tot het Erasmus-programma**

De Gemeenschap zal positief ingaan op de wens van de Republiek San Marino om te zijner tijd in aanmerking te kunnen komen voor de bepalingen van het Erasmus-programma op het gebied van de uitwisseling van studenten en docenten.

VERKLARING VAN DE GEMEENSCHAP**met betrekking tot bepaalde punten die in het samenwerkingscomité ter sprake kunnen worden gebracht**

De Gemeenschap is bereid om in het Samenwerkingscomité in het kader van haar bevoegdheden de problemen te bestuderen die eventueel ter sprake zijn gekomen in de betrekkingen tussen San Marino en de Gemeenschap op de volgende gebieden:

- uitwisseling van diensten;
- intellectuele, industriële en commerciële eigendom;
- erkenning van opleidingsdiploma's;
- beoordeling of de producten in overeenstemming zijn met de technische voorschriften.

VERKLARING VAN DE LIDSTATEN**in de notulen van de onderhandelingen**

De lidstaten zullen positief ingaan op de aanvragen van de Republiek San Marino voor wat betreft de vergunningen voor het vervoer van reizigers of goederen over de weg.
